

8. Odpustenie a čisté svedomie

A. ODPUSTENIE

a) Klúčové verše z Písma:

1J 1,5-9
Ef 4,32
L 6,37-38

Žd 9,22
Mt 6,14-15
Mk 11,25

b) Čo je odpustenie?

"Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy. Ak hovoríme, že máme s ním spoločenstvo, ale chodíme vo tme, luháme a nekonáme pravdu. Ale ak chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme spoločenstvo medzi sebou a krv Ježiša, jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu.

Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti" (1J 1,5-9).

Boh je svetlo, a keď chodíme v jeho svetle, máme spoločenstvo s ním a ostatnými veriacimi. Keď vystúpime z Božieho svetla, vstúpime do temnoty. Je nebezpečné chodiť v temnote, pretože nevidíme, kam ideme a naše spoločenstvo s nebeským Otcom a ostatnými veriacimi je narušené.

Obrázok dole nám ukazuje, ako žijeme s ostatnými kresťanmi v Ježišovom svetle, do ktorého sme boli prenesení Duchom Svätým. Všade okolo svetla je temnota satanovho kráľovstva. Satanovou snahou je vytrhnúť nás z kruhu svetla späť do temnoty. Používa na to veľa spôsobov ako: únavu, strach, chlad srdca, vzburu vôle, sklamanie, neodpustenie, ublíženie, bolesť. Snaží sa, aby sme chodili v tme.

Najtmavšie miesto je mimo Božieho svetla. Preto kresťania, ktorí sa dostali zo svetla späť do tmy, sú niekedy vo väčšej temnote než neveriaci, ktorí ešte nikdy nepoznali Kristovo svetlo.

Prerušené spoločenstvo s Otcom však môže byť obnovené prostredníctvom Ježiša Krista, ktorý je našim obhajcom u Otca (1J 2,1-2). Naš obhajca alebo právnik sa ujme nášho prípadu v momente, keď prosíme o odpustenie. Prichádza do Otcovej prítomnosti, prihovára sa za nás a obnovuje náš vzťah s Bohom Otcom. Našich hriechov sa môžeme zbaviť iba vtedy, ak ich vyznáme

svojimi ústami a odvrátíme sa od nich. Ak to urobíme, Boh nám zaslúbil úplné odpustenie. Zabúda na to, že sme vôbec kedy hrešili.

"Tomu však, ktorý má moc uchrániť vás od hriechu a nepoškvrnených postaviť v plesaní pred svoju slávu, jedinému Bohu, nášmu Spasiteľovi, skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva a veleba, vláda a moc pred všetkými vekmi i teraz, i po všetky veky. Amen" (Ju 24 - 25).

Kristus vzal na seba naše hriechy a zomrel za ne (1K 15,3), my sa ich však musíme vzdať a vyznať ich Bohu.

c) Ježišova krv

Bez preliatia krvi by nebolo možné odpustenie (Žd 9,22). Odvtedy, čo Boží zákon trval na tom, že trestom za hriech je smrť (Ez 18,4; R 6,23), Ježiš, jediný človek bez hriechu, musel trpieť, aby nás spasil od hriechov a preniesol späť k Bohu (1Pt 3,18). Iba prostredníctvom Ježišovej krvi sme očistení a ospravedlnení od našich hriechov. To je Boží podiel na vykúpení. Čo sa týka spravodlivosti, zbankrotovali sme, ale Ježiš prišiel, aby splatil na kríži naše dlhy. Všetka jeho spravodlivosť bola prevedená na náš účet. Kríž je vrcholným aktom Božej lásky (R 5,8).

"Človek na lavici obžalovaných bol uznávaný za vinného. Sudca, hoci bol starý priateľ obžalovaného, nezlahčoval jeho priestupok. Vymeral mu takú vysokú pokutu, akú len mohol a potom mu podal vlastný šek na jej zaplatenie. Pretože je Boh svätý, musel hriech potrestať trestom smrti. Boh, sudca, zostúpil však zo súdneho stolca a sám Ježišovou krvou na kríži zaplatil tvoj dlh" (Living God's way: Arthur Wallis).

d) Prečo odpúšťať?

Láska vždy odpúšťa. Ježiš nám to dokonale ukázal na kríži (L 23,34). Kde by sme boli bez odpúšťajúceho Boha? (Žd 9,27-28) Ale aj ty musíš odpúšťať, a to dokonca ešte skôr, než sa ti ten druhý ospravedlní. Ježiš učil, že ak neodpustíš svojmu bratovi, nemôže ti odpustiť ani tvoj Otec v nebesiach.

"Budte k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi."
(Ef 4,32)

Vždy odpúšťaj, dokonca aj vtedy, keď je viac alebo úplne vinný ten druhý. Si pred Bohom zodpovedný za obnovenie narušeného vzťahu nezávisle od toho, kto je vinný alebo koľkokrát proti tebe zhrešil (L 17,3-4).

"Odpúšťajte a odpustí sa vám" (L 6,37).

Ak neodpustíme, ani Boh nemôže odpustiť nám. Iba odpustenie môže prečistiť kanál viery v našich srdciach. Odpustenie je základnou, nevyhnutnou podmienkou pre modlitbu (Mk 11,25). Ak dovolíme, aby nás zožierali negatívne výroky alebo činy iných, otvárame satanovi cestu do nášho života. Zbavíme sa toho iba tak, že odpustíme ľuďom, bez ohľadu na to, či máme pravdu my, alebo oni. To umožní Bohu, aby nás obnovil a uzdravil. Horkosť je satanovou zbraňou, a preto nedovoľme, aby v nás zapustila korene. Horkosťou je akákoľvek myšlienka, slovo alebo skutok, ktorá je v rozpore s odpustením, a ktorá pramení z ublíženia.

B. ČISTÉ SVEDOMIE

a) Kľúčové verše z Písma

R 2,15

Žd 10,22

1Tm 1,5

Žd 9,14

1Tm 1,19

Sk 24,16

b) Čo je svedomie a ako pracuje?

Naše svedomie je to, čo nás vnútorne nabáda robiť niečo, o čom si myslíme, že je správne a čo nás nabáda vyhýbať sa tomu, o čom si myslíme, že je nesprávne. Je to vnútorný hlas, ktorý nás presviedča a obviňuje, ak si myslíš, že nemáme pravdu, alebo nás obhajuje, ak si myslíš, že máme pravdu (R 2,15). Ak berieme ohľad na tieto pobádania, budeme mať dobré alebo čisté svedomie (1Tm 1, 5). Ak ich ignorujeme, máme nečisté svedomie (Žd 10,22). Inými slovami, tvoje svedomie je výstražný zvon, ktorý Boh používa na to, aby ťa zobudil a aby si si mohol uvedomiť, že niečo nie je v poriadku. Každý má svedomie, ale keď ono rozsudzuje samo osebe, čo je správne alebo nesprávne, môže sa stať, že na tú istú vec môžu mať "rôzne svedomia rôzne názory". Niekedy zvon svedomia nezvoní, kedy by mal a inokedy zvoní, ale je to iba planý poplach.

Naše svedomie neuvažuje. Šepká iba to, čo vie, že je správne. Môžeme sa snažiť upokojiť ho, podplatiť si ho alebo zaprieť, ale ak to robíme, tým iba rastie napätie v našom vnútri. Toto napätie môžeme síce na istý čas zakryť, ale nakoniec aj tak vyjde na povrch - často v podobe horkosti alebo choroby. Boh nám dal svedomie, aby nám pomohol poslúchať ho. Za ideálneho stavu by naše svedomie malo byť naprogramované tak, aby nám vždy ukázalo, kedy robíme alebo nerobíme to, čo chce Boh. Po páde človeka však svedomie neodráža vždy dokonalú Božiu vôľu. Sme vychovávaní rôznymi spôsobmi a ako rastieme, tak sa cvičí aj naše svedomie. Toto programovanie svedomia môže, ale aj nemusí byť v súlade s Božou vôľou. Všetko, čo vstrebávame do našej mysle, buď dobré, alebo zlé, bude podmieňovať prácu nášho svedomia. Naše svedomie je ako počítač. Správne odpovede dá iba vtedy, ak sú doňho vložené správne informácie. Boh chce preprogramovať naše svedomie tak, aby pracovalo ako sprievodca alebo kompas. Aby vždy, keď sa potrebujeme rozhodnúť, vytýčilo Božiu cestu, Boží spôsob. Toto obmedzí našu neposlušnosť a pomôže nám robiť to, čo chce Boh.

Potrebujeme nechať Boha, aby menil naše svedomie Božím slovom a dovolil mu, aby obnovil našu myseľ. Nejaký čas to však potrvá.

c) Božie hranice

Ľudia so slabšou vierou a svedomím potrebujú pravidlá, podľa ktorých by žili a ktoré by im zabránili robiť nesprávne veci. Často si kladú hranice, ktoré síce nie sú Božími hranicami, ale im pomáhajú. Ich svedomie sa cvičí v tom, aby zostali v rámci týchto hraníc. Pavol nám hovorí, aby sme neprekračovali tieto hranice, obzvlášť keď na nás niekto vyvíja nátlak, pretože by to bolo v rozpore s naším svedomím a viedlo by to k hriechu (R 14,23).

Ľudia so silným svedomím, ktoré je založené na Božom slove, nepotrebujú toľko obmedzení, pretože ich svedomie už má tieto Božie hranice. Takéto svedomie je veľkou pomocou pri chodení v Božej poslušnosti. Uschopňuje nás žiť vierou (R 14, 23). Pamätaj, že tvoje svedomie je Boží výstražný zvon. Ak zvoní, musíš sa obzrieť, či Boh nepoukazuje na niečo, čo je nesprávne. Svedomie sa ti stane Božím osobným strážcom, ktorý bude súčasťou tvojho života.

d) Čo sa stane pri obrátení?

Keď nás Duch Boží vedie k obráteniu, používa k tomu aj naše svedomie, ktoré nás obviňuje. Jeho prácou je usvedčiť svet o tom, v čom je hriech, spravodlivosť a súd (J 16,8). Bolo to jeho usvedčenie, ktoré nás nasmerovalo ku Kristovi. Bola to pravda evanjelia, ktorá prenikla do nášho života, osvietila naše svedomie a spôsobila, že sme si uvedomili hriech. Predtým sme to nepoznali. Naše svedomie si začalo uvedomovať Božiu cestu a nechalo preniknúť Božiu pravdu do našich životov. To neznamená, že čím viac budeme poznať Boha, tým viac sa budeme cítiť vinní. Naopak, čím viac budeme poznávať Božiu vôľu, tým viac ju budeme konať a budeme slobodnejší (1K 8,7-8). Potrebujeme byť plnení známostou Božej vôle (Ko 1,9).

e) Je čisté svedomie dôležité?

Spasenie nás má oslobodiť od odsúdenia (R 8,1), ale ak tvoje svedomie nie je čisté, neustále budeš pociťovať odsúdenie a vinu. To bude vplývať na:

1. Osobný vzťah s Bohom

Vina blokuje naše spoločenstvo s Bohom, pretože sa v jeho svätej prítomnosti cítime nečistí. Nie sme schopní pozeráť sa Bohu do očí, ani s ním hovoriť. Vina nám zabraňuje v plnosti prijímať Božiu lásku. Ak nás trápi svedomie, cítime sa nehodní a musíme sa vysporiadať s hriechom. Keď sme sa vysporiadali s hriechom, máme opäť čisté svedomie a môžeme smelo predstúpiť pred Boha, lebo vieme, že už nie je nič, čo by nás odsúdilo. Znovu môžeme prijímať Božiu lásku.

2. Vieru

Silná viera a nečisté svedomie nejdú dohromady (R 14, 23; 1 Tm 1, 8).

3. Modlitebný život

Ak tvoje svedomie poukazuje na nejakú oblasť hriechu, Boh ťa bude viesť k tomu, aby si to napravil, aby tvoje svedomie bolo opäť čisté.

4. Túžbu po Božom slove

Nečisté svedomie ťa okradne o chuť a záujem o Božie veci, vrátane Božieho slova.

5. Svedectvo

Satan sa ťa bude snažiť presvedčiť, že si pokrytec, a ty, ak nemáš čisté svedomie, mu nebudeš môcť oponovať.

f) Ako si udržať čisté svedomie

Naše svedomie môže byť čisté a slobodné od viny. Ježišova krv je dostatočná, aby zmyla všetky naše hriechy a upokojila a obnovila naše svedomie. Tu sú štyri kroky, ako prijať Kristovo očistenie:

1. Okamžité vyznanie hriechu

V momente, keď si uvedomíš hriech, vyznaj ho (1J 1,9). Hriech zatemňuje naše svedomie, takže nemôžeme prísť k nebeskému Otcovi s čistým srdcom a dôverujúcim duchom. Modli sa tak, ako to učil Ježiš: "Odpusť nám naše viny..." Takto si udržíme úzky kontakt s Bohom (Mt 6,12).

2. Dôveruj zaslúbeniu o očistení

Boh je verný a spravodlivý odpustiť nám a očistiť nás (1J 1,9) . Naše svedomie je očistené Ježišovou krvou (Žd 9,14). A tým sme úplne slobodní od viny. Pripomínaním akejkoľvek "viny" sa nás zlý snaží obviňovať, ale my to môžeme odmietnuť a dať bokom ako niečo, čo nie je od Boha.

3. Poslúchať svoje svedomie

Potrebuješ robiť viac, než len vyznať svoju chybu. Musíš prestať robiť chyby (Jk 1,22). Potrebuješ robiť to, čo ti diktuje tvoje svedomie, ak vieš, že je to Božia cesta.

4. Neustále chodiť vo svetle (1J 1,7)

Chodiť vo svetle znamená byť stále otvorený voči Bohu, byť citlivý na Ducha Svätého a byť pripravený okamžite poslúchnuť, keď ti dá Boh poznať svoju vôľu. Pavol povedal: "Preto sa aj ja stále usilujem, aby som mal svedomie bez úhony pred Bohom i pred ľuďmi" (Sk 24,16). Potrebuujeme robiť to isté!

g) Zatvrdené svedomie

Ak niekto zámerne ignoruje svoje svedomie, ono sa začne zatvrdzovať a prestane hovoriť. To je to, čomu Pavol hovoril "mať na svedomí vypálené znamenie" (1Tm 4,2). Je to nebezpečný stav, keď sa cítime byť slobodní robiť čokoľvek. Keď zotrávame v tomto stave, budeme stratení na večnosť. Je to ako by sme necítili bolesť. Bolesť nás upozorňuje na možné poškodenie, a bez tohto upozornenia by sme si mohli uškodiť.

Tvoje svedomie je jedným z najefektívnejších nástrojov, ktoré ti Boh dal, aby ti pomohol žiť v správnom vzájomnom vzťahu so sebou.

h) Otázky a námety k diskusií

1. Je dôležité vedieť, že je ti odpustené a že máš čisté svedomie?
2. Je niečo, čo by nám Boh neodpustil?
3. Naozaj Boh zabudne, že sme boli poddaní hriechu, ak hriech vyznáme a poprosíme ho, aby nám odpustil?
4. Čo by sme mali urobiť, ak zhreší proti nám náš brat? (L 17,3-4)
5. Kto má napraviť človeka, ktorý upadol do hriechu a s akým postojom by sme mali naprávať brata, ktorý hreší? (Ga 6,1)
6. Prečo Boh zdôrazňuje, aby sme odpúšťali ostatným, dokonca aj vtedy, keď sa zachovali úplne nesprávne?
7. Napíš si zoznam tých, ktorým si neodpustil. Pros Boha, aby ti ich pripomínal. Rozhodni sa, že každému z nich odpustiš. Volaj na Boha, aby ti dal odpúšťajúceho ducha, aby odstránil z tvojho srdca všetok hnev a horkosť a aby ho naplnil svojou láskou.
8. Prečo neposlúchanie svedomia vytvára v našich životoch napätie?
9. Prečo si tak veľa ľudí vo svete robí, čo sa im páči a pritom sa vôbec necítia vinní?
10. Uisti sa, či máš čisté svedomie. Ak ťa nič neznepokojuje, nezačni sa pozorovať a hľadať to, čo tam nie je. Ak nemáš jasné svedectvo, že všetko je v poriadku, modli sa Dávidovu modlitbu zo Žalmu 139, 23-24 a ako Božiu odpoveď prijmi štyri kroky spomenuté v tejto lekcii.

i) Zhrnutie a aplikácia

1. Boh odpustí každému z nás, ak mu vyznáme svoje hriechy.
2. Odpustenie získame prostredníctvom Ježišovej krvi. Ona nás môže očistiť a urobiť spravodlivých v Božích očiach.
3. Pokánie je zmena mysle a smeru. Písmo nás nabáda, aby sme svoje pokánie dokázali skutkami (Mt 3,8; Sk 26,20). Častou nášho pokánia je odpúšťať ostatným bez ohľadu na to, ako nám ublížili.
4. Boh nám veľa odpustil a očakáva od nás, aby sme aj my odpúšťali tak isto (Mt 18,21-35; L 6,37-38).
5. Naše svedomie je Boží výstražný zvon a my potrebujeme dovoliť Bohu, aby ho správne naprogramoval, aby nás upozorňovalo Božím spôsobom.
6. Svedomie, v ktorom sú Božie ohraničenia, nám bude zárukou, že budeme chodiť Božou cestou.
7. Ignorovať naše svedomie je rovnako nebezpečné, ako ignorovať bolesť. Obyčajne to vedie do skazy.
8. Uistenie o Božom odpustení vyjasní naše svedomie a oslobodí nás od viny.